

Lukemisen vuosikello

Tämän materiaalin ovat tuottaneet yhteistyössä Järvenpään Lukemaan!-, Keravan Lukuliekki- ja Vantaan Lukunen -hankkeet. Lukemisen vuosikello on materiaali- ja ideapankki varhaiskasvatukseen sekä esi- ja alkuopetukseen.

Käytä lukemisen vuosikelloa apuna työn suunnittelussa lasten kanssa. Lukemiseen liittyviä tapahtumia on paljon, joten voitte miettiä jo etukäteen, mitkä päivät ovat sellaisia jotka haluatte huomioida lasten kanssa kauden aikana. Vuosikellosta ja linkkien takaa löytyy paljon valmista materiaalia suoraan hyödynnettäväksi opetuksen tukena ja kirjavinkkejä eri merkkipäiviin liittyen. Lisäksi vuosikellon lopussa on valmiit esimerkit ja lyhyet tietoiskut kirjallisuuden merkkihenkilöihin tutustumiseksi lasten kanssa.

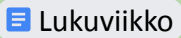
elokuu	9.8. Tove Janssonin päivä 28.8. Suomalaisen luonnon päivä	<p>Löydät liitteistä tietoiskun ja toimintavinkit Tove Janssonin päivään.</p> <p>Suomen luonnon päivä eli elokuun viimeinen lauantai on vakiintunut liputuspäivä. Suomen luonnon päivän tarkoituksena on muistuttaa suomalaisen luonnon tuomasta ilosta ja sen hyvinvointia edistävästä vaikutuksesta.</p> <p>★ Päivää voit juhlistaa tutustumalla Polku Tarinaan -materiaaliin, joka sisältää viisi satumaista tarinakuvaa, joissa on kuvattu Suomen neljä vuodenaikaa, luontoa ja eläimiä. Jokaiseen tarinakuvaan liittyy viisi tehtäväkorttia, joiden avulla pääsette havainnoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan erilaisia asioita luontoympäristössä. https://sites.google.com/view/polkutarinaa</p> <p><u>Kirjavinkit suomalaisen luonnon päivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Mur ja metsän ilta -kuvakirja, Vasko 2021</i>• <i>Lapsen oma luontokirja, Vanhanen & Nevakivi, 2007</i>• <i>Miljan syksy, Reetta Niemelä 2015</i>• <i>Metsäretki - lasten kanssa luontoon, Talvikki Lyytinen 2020</i>• <i>Kasa, Emilia Erfving 2020</i>• <i>Perinteisiä suomalaisia eläinsatuja: https://www.suurpedot.fi/petola/tarinat-ja-perinteet/suurpetosadut.html</i>
--------	--	---

<p>syyskuu</p>	<p>8.9. Read Hour ja YK:n lukutaitopäivä</p>	<p>Lasten ja nuorten säätiön koordinoima Read Hour -kampanja haastaa jokaisen lukemaan YK:n kansainvälisenä lukutaitopäivänä 8. syyskuuta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Järjestäkää read hour -etkot ryhmässänne ja kannustakaa perheitä osallistumaan illan Read Hour -lukutapahtumaan ja vinkatkaa samalla perheille hyviä lastenkirjoja. Lisätietoa:https://www.nuori.fi/readhour/ ★ Lukunen -hankkeessa on tuotettu monikielistä materiaalia lukemisen merkityksestä lapsen kehitykselle. Materiaali on vapaasti käytettävissä täältä. <p><u>Kirjavinkkejä:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Päivä maapallolla: koulussa, da Cruz & Mikama 2019</i> ● <i>Puppe menee kouluun, Eric Hill 2011</i>
<p>lokakuu</p> <p><i>”Lokakuu on lukukuu”</i></p>	<p>10.10. Aleksis Kiven päivä, suomalaisen kirjallisuuden päivä & mielikirjapäivä</p> <p>18.10. Valtakunnallinen satupäivä:</p>	<p>Löydät liitteistä tietoiskun Aleksis Kivestä sekä kirja- ja toimintavinkkejä päivään.</p> <p>Satupäivänä uppoudutaan satujen maailmaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Katso lähikirjaston tapahtumat satupäivälle ja tiedota niistä lasten perheitä. ★ Voit ilmoittaa ryhmäsi mukaan satupäivän viettoon ja katsoa vuoden teeman täältä: www.satupaiva.fi. ★ Tästä Ideoita Satupäivän viettoon
<p>marraskuu</p>	<p>Isänpäivä</p> <p>20.11. Lasten oikeuksien päivä www.lapsenoikeudet.fi</p>	<p><u>Kirjavinkit isänpäivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Isän kanssa, Ritchie 2007</i> ● <i>Hetkiä isän kanssa, Macnaughton 2011</i> ● <i>Onko vielä pitkä matka, Samaniego 2020</i> ● <i>Sinä olet superrakas, Reittu 2017</i> <p>Tulosta tästä lasten oikeuksien taulut ja tutustukaa niihin yhdessä lasten kanssa. Kiinnittäkää taulut myös perheiden nähtäväksi: Lapsella on oikeus taulut (lapsiasia.fi)</p>

	<p>halloween / kekri</p>	<p>Katsokaa ja kuunnelkaa yhdessä laulu: Lapsen oikeuksien laulu - Lapsenoikeudet.fi</p> <p>tai unicefin video lasten oikeuksista: Varhaiskasvatuksen materiaalit - Lapsenoikeudet.fi</p> <p><i>Kirjavinkit lasten oikeuksien päivään:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Pipunan ikioma napa, Cacciatore & Ingman-Friberg 2019, (pienen lapsen oikeus omaan kehoon ja turvataidot)</i> ● <i>Peikönhäntä, Vento 2007 (oikeus omaan kehoon ja oikeus koskemattomuuteen)</i> ● <i>Tavallisen kiva päivä, Marttinen 2009 (kirjan 8 tarinan avulla käsitellään tarinoiden kautta lasten oikeuksia, kirjassa myös tehtäviä)</i> ● <i>Näkymätön lapsi, Tove Jansson (lapsen oikeus ja tarve tulla nähdyksi ja hyväksytyksi)</i> ● <i>Otetaan puheeksi -kortit(Väestöliitto)</i> <p><i>Kirjavinkit Halloweeniin/Kekriin:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Halloween=Halloween, Salishcheva, 2009. (Halloween sanastoa suomi-englanti)</i> ● <i>Franklin kummitusjuhlissa, Bourgeois 2001.</i> ● <i>Angry Birds Halloween. Karkkeja ja Kepposia, Niipola 2012.</i> ● <i>Ahmattien yö: kekri- ja kekkilä, Onkeli 2013.(suositus: esiopetus-alkuopetus)</i> ● <i>Huhuu, kuka siellä? Pikkukummitusten kurkistuskirja, Kunnas 2017</i>
<p>joulukuu</p>	<p>itsenäisyyspäivä 6.12.</p> <p>Joulu</p>	<p><i>Kirjavinkit itsenäisyyspäivään:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Tatun ja Patun päivitetty Suomi, Havukainen & Toivonen 2017</i> ● <i>Aku Anka ja Suomi, Korhonen 2017.</i> ● <i>Suomen lasten Suomi, Manninen 2016</i> ● <i>Herra Hakkarainen eksyy historiaan, Kunnas 2019.</i> ● <i>Suomen lasten juhla, Helakisa & Lumme 2012</i> <p>Kannustakaa perheitä lukemiseen joululomalla esimerkiksi joulun lukuhaasteen muodossa</p> <p>W Jouluihin lukuhaaste.doc</p>

	uusi vuosi	<p>Hyödyntäkää kirjastojen joulukirjahyllyjä. Lainatkaa ryhmäänne luettavaksi Joulukalenterikirja, jossa on satu jokaiselle päivälle. Linkin takaa löydät joulukalenterikirjavinkit.</p> <p>W Kirjavinkki joulukalenterikirjat.docx</p> <p>Kirjavinkki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilveksen uusivuosi, Juva & Salokorpi 2012.(suositus: esiopetus-alkuopetus)
tammikuu	<p>14.1. Topeliuksen päivä</p> <p>Uutisten viikko (tammi-helmikuussa)</p>	<p>Löydät liitteistä tietoiskun ja toimintavinkit Topeliuksen päivään.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Valmiita ideoita esiopetukseen: 50 vinkkiä. sanomalehti esiopetuksessa - PDF Ilmainen lataus (docplayer.fi) ★ Tutustukaa viikon ajan HS Lasten uutisiin Lasten uutiset HS.fi. Valitkaa esim. joka aamulle yksi uutinen luettavaksi. ★ Tehkää tällä pohjalla omia uutisia: Elävä etusivu - Uutismediakasvatus ★ Kuunnelkaa Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen uutisaiheiset laulut musiikkivideoineen: Musiikki: Lehtiralli ja Priimaa pukkaa Aikakausmedia.fi
helmikuu	<p>5.2. J. L. Runebergin päivä</p> <p>8.2. Lainan päivä</p> <p>14.2. Ystävänpäivä</p>	<p>Löydät liitteistä tietoiskun J.L. Runebergista sekä toimintavinkkejä päivään.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Juhlistakaa lainan päivää, kirjastojen juhlapäivää käymällä kirjastossa lasten kanssa tai kannustakaa perheitä lainaamaan kirja yhdessä lapsen kanssa kouluun tuotavaksi. <p><u>Kirjavinkit Ystävänpäivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • linkki kaveritaitosatulaatikoihin (lainattavissa Järvenpään ja Vantaan kirjastoista varhaiskasvatuksen, esi- ja alkuopetuksen ryhmiin.) Materiaalin löydät käyttöösi myös Varhain oppiva Vantaa - Tunne- ja kaveritaitolaatikko (google.com) sivuilta.

	<p>Helmikuun 2. viikko= Mediataitoviikko</p> <p>Satakielikuukausi 21.2.–21.3.</p> <p>28.2. Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Suomen lasten juhla</i>kirja , Helakisa & Lumme 2012, s.11-14 ★ mediataitoviikko-varhaiskasvatuksenmediavuosi kello.pdf (mediamieli.fi) (uusi materiaali, paljon toimintaideoita) <p>Satakielikuukausi on äidinkieltä ja kielellistä moninaisuutta juhliiva jakso, jota vietetään Kansainvälisen äidinkielen päivän 21.2. ja Maailman runouden päivän 21.3. välissä. https://satakielikuukausi.org/</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Hyödyntäkää toiminnassanne monikielisen kirjaston palveluita. Täältä voit tilata tai tulostaa esitteitä perheille jaettavaksi: Monikielisen kirjaston esite eri kielillä Kirjastot.fi ★ Tutustukaa ryhmässänne oleviin kieliin esimerkiksi lukulumon monikielisten kirjojen avulla. ★ Kuvakirjoja eri kieliversioineen on listattu tänne. <p>Löydät liitteistä tietoisuuden ja toimintavinkit Kalevalan päivään</p>
<p>maaliskuu DEMI</p>	<p>8.3. Naistenpäivä 19.3 Minna Canthin, tasa-arvon päivä</p> <p>21.3. Maailman runouden päivä & rasismin vastainen päivä</p>	<p>Löydät liitteistä tietoisuuden Minna Canthista sekä kirjavinkkejä naistenpäivään ja Minna Canthin, tasa-arvon päivään.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Vinkki eskareille: Katsokaa yhdessä video: räppärit rasismia vastaan, stop urpoilulle: https://www.youtube.com/watch?v=tOjHuQxnJoQ.
<p>huhtikuu</p>	<p>2.4. Kansainvälinen lastenkirjan päivä</p>	<p>Kansainvälistä lastenkirjapäivää vietetään kirjailija Hans Christian Andersenin syntymäpäivänä 2. huhtikuuta. Tavoitteena on innostaa lapsia lukemaan omalla äidinkielellään ja tuoda esille kirjoja eri puolilta maailmaa.</p>

	<p>9.4. Mikael Agricolan päivä, suomen kielen päivä</p> <p>Lukuviikko:</p> <p>Pääsiäinen</p>	<p><u>Kirjavinkit kansainväliseen lastenkirjapäivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tervetuloa!, Katri Tapola 2021 (suomi-italia-somali-kurdi-dari) • Siinä sinä olet, Katri Tapola, Muhaned Durubi, Aya Chalabee 2020 (suomi-arabia) • Villijoutsenet, Ulrich Renz ja Marc Robitzky 2020 (suomi-kieliversiot monilla eri kielillä) • Pidä meistä huolta – Ta hand om oss, Christina Lax 2021 (suomi-ruotsi) • Kirjalista, jossa on kuvakirjavinkejä usealla kielellä löytyy <u>täältä</u>. <p>Mikael Agricola kutsutaan suomen kielen isäksi. Hän kirjoitti 1500 luvulla ensimmäiset painetut suomenkieliset kirjat ja keksi suomen kieleen tuhansia uusia sanoja. Hänen kunniakseen Suomessa juhlitaan suomen kielen päivää 9.huhtikuuta.</p> <p>Kirjavinkki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A sanoi Agricola, Issikainen ym. 2017. <p>Tehtävävinkit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Katsokaa kirjasta A sanoi Agricola s.38 tehtävä, jossa vertaillaan 1500-luvun koululaisten puhetta nykypuheeseen. Lukekaa yhdessä tai miettikää mitä 1500-luvun puhe lasten mielestä tarkoittaa ennen kuin katsotte vastauksen ★ Sanojen keksijät: Keksikää lasten kanssa uusia sanoja tutuille asioille tai piirtäkää/askarrelkaa jotain, jolla ei ole vielä nimeä ja nimetkää ne haluamallanne tavalla. <p> Lukuviikko</p> <p>www.lukuviikko.fi</p> <p>https://maailmankoulu.fi/maailman-kirjan-paiva/</p> <p><u>Kirjavinkit Pääsiäiseen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Unilehmän kevätkirja, Mäki 2020 (luku "Pääsiäispidot")</i> • <i>Iida ja Pääsiäispupu, Schneider 2021 (äänikirja)</i> • <i>Vilma Virtanen virpomassa, Kanto 2017</i> • <i>Iloista pääsiäistä, Maisa! Cousins 2007.</i> • <i>Suomen lasten juhlakirja, Helakisa & Lumme 2012, s.22-28 pääsiäinen.</i>
--	---	--

toukokuu	<p>1.5. vappu</p> <p>äitienpäivä</p> <p>12.5. J.V. Snellmanin päivä, suomalaisuuden päivä.</p>	<p><u>Kirjavinkit Vappuun:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Unilehmän kevätkirja, Mäki 2020 (luku "Vappukarkelot")</i> ● <i>Pete ja Pulmu. Iso ilmapallo, Scheffler 2013</i> <p><u>Kirjavinkit äitienpäivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Pikkukarhun ihanin päivä, Joyce 2020.</i> ● <i>Pasi yllättää äidin, Weninger 2014.</i> ● <i>Äiti, Pihlaja & Kirkkopelto 2010.</i> ● <i>Suomen lasten juhlakirja, Helakisa & Lumme 2012, s.38-40.</i> <p><u>Toimintavinkki äitienpäivään:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ★ <i>Pyytäkää perheiden äideiltä lempikirjavinkit ryhmään lainattaviksi kirjoiksi.</i> <p>Snellman vaikutti merkittävästi suomen kielen asemaan 1800 luvulla. Snellman piti tärkeänä koulutusta ja suomalaisen kirjallisuuden julkaisemista. Snellmanin syntymäpäivä 12. toukokuuta on nimetty suomalaisuuden päiväksi.</p>
kesäkuu		<ul style="list-style-type: none"> ★ Toteuttakaa lukupiknikkejä ulkona ★ Kirjaviltit ja ulkokirjakorit päivittäiseen käyttöön

Lukemisen vuosikello on koostettu Järvenpään Lukemaan -, Vantaan Lukunen-Lumoudu lukemisesta - ja Keravan Lukuliekki-hankkeen hankeyhteistyönä.

Liitteet

9.8. TOVE JANSSONIN PÄIVÄ

Kuka on Tove Jansson

Tove Jansson oli yksi suomen tunnetuimmista taiteilijoista ja kirjailijoista. Hän syntyi taiteilijaperheeseen Helsingissä vuonna 1914.

Tove Jansson on tunnettu erityisesti muumihahmojen luojana ja muumikirjojen kirjoittajana. Kirjojen kirjoittamisen lisäksi Tove oli myös taitava maalari ja piirtäjä. Hän on tehnyt koristemaalauksia esimerkiksi Auroran sairaalan ja useiden koulujen ja päiväkotien tiloihin.

Toimintavinkit:

- Täältä voitte katsoa kuvan Tove Janssonista ja saatte lisätietoa hänen elämästään ja tuotannostaan <https://www.moomin.com/fi/tove-jansson/>
- Katsokaa Muumi animaatio yle arenasta: [Muumilaakso | TV | Areena | yle.fi](#)
- Tehkää muumiaiheisia askarteluita. Ohjeet mm. muumikelloon, muistipeliin ja haisulikelloon löytyvät täältä: [Muumimaailma - Askarteluohjeet](#)
- Jumpatkaa Pikku Myyn tahdissa. Video Pikku Myyn aamujumpasta muumimaailmassa: <https://www.youtube.com/watch?v=CYGlidFFE9E>
- Tulosta täältä muumiaiheisia värityskuvia ja muita muumipuuuhatehtäviä lapsille tarjolle: <https://www.moomin.com/fi/inspiraatio/>

Kirjavinkit:

- Alle 3v:
 - Muumi vauva: sanahaitari, Muumi vauva, pörinää
 - Muumien tosi iso läppäkirja: muumitalo
 - Mitä näet Muumi? (kuvakarusellikirja)
- 3-7v
 - Muumiperhe talvella (Etsi ja löydä kirja. Löytyy myös lukulumosta.)
 - Muumilaakson kertomuksia

Opetus- ja kulttuuriministeriö

”Maailma on täynnä suuria ihmeitä sille, joka on valmis ottamaan niitä vastaan.”

-Muumipappa ja meri-

10.10. Aleksis Kiven päivä, suomalaisen kirjallisuuden päivä & valtakunnallinen mielikirjapäivä

”Metsän poika tahdon olla, / sankar jylhän kuusiston.”

Aleksis Kivi (oik. Alexis Stenvall, 1834–1872)

Aleksis Kivi oli suomalainen kirjailija, joka on kirjoittanut Suomen kansallisromaanina pidetyn *Seitsemän veljestä*. Muita kuuluisia teoksia häneltä ovat näytelmä *Nummisuutarit* ja runosta tehty laulu *Oravan laulu*. Aleksis Kivi ei ollut elinaikanaan arvostettu, mutta hän on tullut tunnetuksi kuolemansa jälkeen.

Toimintavinkit:

- Mielikirjapäivänä jokainen tuo ryhmään/luokkaan oman suosikkikirjansa. Tutustukaa toistenne mielikirjoihin.
- Hypätkää green screen sovelluksen avulla omiin lempikirjoihinne ja järjestäkää lempikirjanäyttely.
- Lukekaa lastenkirja seitsemän koiraveljestä tai Jukolan seitsemän poikaa ja askarrelkaa omat paperinuket: [Anna idean kiertää!: Seitsemän veljestä nuket \(annaideankiertaa.blogspot.com\)](http://annaideankiertaa.blogspot.com)
- Seitsemän miehen voima-laulu (Youtube): <https://www.youtube.com/watch?v=0Y1yA2QeDMI>

Kirjavinkit:

- *Seitsemän koiraveljestä, Kunnas*
- *Jukolan seitsemän poikaa, Vasko (kuvakirja, laskeminen ja numerot Aleksis kiven 7 veljekseen tutustuen)*
- *Suomen lasten juhla-kirja, Helakisa & Lumme 2012, s.58-60 Aleksis Kiven päivä.*

Opetus- ja kulttuuriministeriö

14.1. TOPELIUKSEN PÄIVÄ

Sakari Topeliusta kutsutaan koko suomen satusedäksi. Hän syntyi 1818 Uudessakaarlepyyssä ja oli yksi oman aikansa tuotteliaimmista kirjailijoista. Hän kirjoitti runoja, romaaneja, oppikirjoja ja satuja. Topeliuksen tunnetuin koottu satuteos on nimeltään Lukemisia lapsille, joka sisältää 8 satua: mm. *Koivu ja tähti*, *Adalminan helmi*, *Sampo Lappalainen*, *Prinsessa Kultakutri*, *Lintu sininen* ja *Turun linnan tonttu-ukko*. Myös tunnettu joululaulu Varpunen jouluaamuna on alunperin Topeliuksen kirjoittama runo vuodelta 1859.

Toimintavinkit:

- Lukekaa iltasatu.org sivustolta Topeliuksen satu Adalminan helmi: [Adalminan helmi - Iltasatu](#).

“Prinsessa Adalmina saa haltiakummiltaan taikahelmen, joka tekee kantajastaan kauniin, rikkaan ja älykkään. Mutta mitä tapahtuu, kun helmi katoaa? Zacharias Topeliuksen rakastetun klassikkosadun on kuvittanut Rudolf Koivu. Ikäsuositus: 4+” (iltasatu.org)

- Askarrelkaa Adalminan helmi sadun innoittamana taikahelmikruunuja. Lapsi voi valita sadun innoittamana mitä ominaisuuksia hänen oma helmensä kruunussa edustaa. Hauska idea pieniin kruunuihin: [Askartelee kruunu vessapaperirullasta - Sormustin \(kaksplus.fi\)](#)
- Lukekaa Iltasatu.org sivuistolta Topeliuksen satu Vattumato <https://iltasatu.org/satu/vattumato/>
- Kuunnelkaa Kirsti Mäkisen kirjasta Lukemisia lapsille uudelleen kirjoitettu versio Topeliuksen sadusta Koivu ja Tähti. Lukunäyte/ satu löytyy täältä: [Lukunäyte \(kirjavalitys.fi\)](#)
- Kuunnelkaa laulu varpunen jouluaamuna: [Suvi Teräsniska - Varpunen Jouluaamuna - YouTube](#)

Kirjavinkit

- *Topeliuksen lukemisia lapsille, Mäkinen/Topelius. 2013.* (Sisältää Topeliuksen satuja uudelleen kerrottuna ja kuvitettuna. Saatavilla myös äänikirjana)
- *Isoäitien iltasadut, Loikkanen 2021* (sisältää topeliuksen saduista mm. Adalminan helmen)
- *Vattumato, Topelius 2016*
- *Adalminan helmi, Topelius 2012*
- *Pikku Lauri ja muita satuja, Topelius 2012* (Topeliuksen saduista koottu satukokoelma)

5.2. J. L. Runebergin päivä

”Oi maamme, Suomi, synnyinmaa / soi sana kultainen!”

Johan Ludvig Runeberg (1804–1877)

Johan Ludvig Runeberg on Suomen kansallisrunoilija. Runeberg kirjoitti ruotsin kielellä. Hänen tunnetuin teoksensa on *Vänrikki Stoolin tarinat* ja erityisesti sen alussa ollut *Maamme*-runo. Runon sävellyksestä (Fredrik Pacius) *Maamme*-laulu tuli Suomen kansallislaulu.

J.L. Runebergin puoliso, kirjailija Fredrika Runeberg on kehittänyt tunnetun Runebergin tortun. Sanonta ”Puhuu kuin Runeberg” tarkoittaa kaunopuheista, monisanaista ja paljon puhuvaa ihmistä.

Toimintavinkit:

- Kuunnelkaa ja leikkikää: [Soiva Siili – Ruuneperi](#)
- Täältä löytyy lauluun nuotit ja kuvalliset leikkiohjeet: [Ruuneperi-laululeikin nuotti ja ohjeet s. 10–11](#)

Kirjavinkit:

- *Koiramäen Martta ja Ruuneperi, Kunnas, 2014*
- *Fredrika! Kirjailija Fredrika Runebergin unelmat ja ihmeellinen puutarha, Virtanen & Pelliccioni 2021*

28.2. KALEVALAN PÄIVÄ, SUOMALAISEN KULTTUURIN PÄIVÄ

Kalevalan päivä on suomalaisen kulttuurin päivä ja liputuspäivä. Kalevalan on koonnut 1800 luvulla Elias Lönnrot runonkeruumatkoillaan. Lönnrotia pidetään Suomen kirjakielen isänä Mikael Agricolan ohella. Kalevalaa kutsutaan Suomen kansalliseepokseksi, sillä se on koottu suomalaisten kansanrunojen pohjalta.

Toimintavinkit:

- Soittakaa ja laulakaa vaka vanhan Väinämöisen tahdissa: [Vaka vanha Väinämöinen, soitti laulun kanteleella/marakassein/kulkusilla/kapuloilla. - YouTube](#)
- Tulosta kulttuurin vuosikellon sivustolta lasten mielenkiinnon mukaan Kalevala aiheinen peli, sanaristikko, sanasokkeloita tai värityskuvia.
<https://kulttuurinvuosikello.fi/paljon-puuhaa-kalevala-paivaan/>
- Vierailkaa ja etsikää tietoa Kalevalasta ja sen hahmoista sivuilta:
<https://kalevalaseura.fi/kalevalankankahilla/index.php> (sivuilla tehtäviä lapsille esim. suunnittele oma sampo, tutustu kalevalamittaan, sijoita hahmot asuinsijoilleen, kuuntele kannelta)
- Tutustukaa suomalaisen kulttuurin päivänä myös esimerkiksi suomalaisiin kansansatuihin:

Kirjavinkit:

- *Koirien Kalevala, Kunnas 2015*
- *Suomen lasten kalevala, Mäkinen 2022*
- *Kalevala ja Pohjola: pienuis-Kalevala lapsille, 2020*
- *Suomen lasten juhlaKirja, Helakisa & Lumme 2012, s.17-18 Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä*

Opetus- ja kulttuuriministeriö

8.3. Naistenpäivä

19.3. Minna Canthin ja tasa-arvon päivä

”Kaikkea muuta, kunhan ei vaan nukkuvaa, puolikuollutta elämää!”

Minna Canth (1844–1897)

Minna Canth oli suomalainen kirjailija ja aktivisti (yhteiskunnallinen vaikuttaja). Canth kirjoitti näytelmiä, pienenromaaneja ja novelleja, tunnetuimpia ovat *Työmiehen vaimo* ja *Papin perhe*.

Minna Canth edisti naisten asemaa Suomessa ja oli Suomen ensimmäinen huomattava naiskirjailija. Hän puolusti tasa-arvoa ja vähäosaisia teoksissaan nostamalla epäkohtia esille ja kirjoitti lehtiartikkeleita yhteiskunnallisista ongelmista.

Minna Canthin aikaisessa Suomessa valtion virallinen kieli oli ruotsi, eikä suomen kieltä arvostettu. Canthin suomenkieliset teokset vaikuttivat suomen kielen aseman vakiinnuttamiseen ja parantamiseen.

Toimintavinkit:

- Keskittykää tasa-arvon päivänä vahvuuksiin: millaisia vahvuuksia lapsilta löytyy. Tehkää kehupiiri tai käyttäkää apuna vahvuuskortteja (esim. vahvuusvaris, ympyräisten vahvuuskortit jne.)

Kirjavinkit:

Kirjavinkkejä naistenpäivään sekä Minna Canthin ja tasa-arvon päivään 3–5-vuotiaille:

- *Prinsessa Pikkiriikki-kirjat, Lampela & Reittu*
- *Heinähattu ja Vilttitossu -sarja, Nopola & Nopola*
- *Peppi Pitkätossu, Lindgren*
- *Ronja Ryövärintytär, Lindgren*

Kirjavinkkejä naistenpäivän sekä Minna Canthin ja tasa-arvon päivään esi- ja alkuopetukseen:

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- *Minna Canthin uskomaton elämä ja vaikuttavat teot, Virtanen & Pelliccioni, 2019*
- *Ihmeellinen Minna ja suomalaiset supernaiset, Lappalainen, 2019*
- *Sankaritarinoita tytöille (ja kaikille muille), Anttonen & Karppinen, 2018*
- *Sankaritarinoita pojille (ja kaikille muille), Jäkkö & Salusjärvi, 2019*
- *Tarinoita suomalaisista tytöistä, jotka muuttivat maailmaa, Salminen & Salminen, 2018*